

Motion till riksdagen 2007/08:K7

**av Berit Andnor m.fl. (s)
med anledning av prop. 2007/08:8**

Tv – tillgänglig för alla. Tillstånd för digital marksänd tv

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens proposition 2007/08:8.
2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i radio- och TV-lagen (1996:844) i enlighet med vad som anförs i motionen.

Motivering

De frågor som propositionen tar upp är föranledda av EG-kommissionens synpunkter på att Sverige genom ett tillståndsvillkor hänvisar programföretagen till Boxer för åtkomstkontroll i det digitala marknätet. Enligt kommissionen strider detta mot EU:s konkurrensdirektiv. Så långt delar vi regeringens syn på frågorna. Men de lösningar som föreslås är inte enbart föranledda av EU:s krav och inte heller de enda möjliga för att klara dem.

Regeringen har valt att utnyttja situationen för att föra fram ett antal, långtgående förslag som har det gemensamt att de överlåter till marknaden att fastställa sina egna villkor och att de skapar långtgående lösningar inför de framtida beslut kring radio- och tv-frågor som alla vet behöver fattas de kommande åren. Detta vänder vi socialdemokrater oss bestämt mot.

Ett eller flera operatörsföretag?

I denna fråga väljer regeringen att begagna den borgerliga överideologin om att det ska vara så mycket konkurrens och så fritt för näringslivet som möjligt, oavsett vilka konsekvenser det kan få. Trots att regeringen räknar upp ett antal betydande olägenheter som kan uppstå för konsumenterna i slutändan, väljer man ändå att sopa undan de argumenten med hänvisning till de allt överordnade marknadskrafterna. Resultatet blir att svenska tv-tittare riskerar

Fel! Okänt namn på

att tvingas skaffa en uppsjö av teknisk utrustning för att kunna se tv. Vi kan inte bejaka en utveckling som riskerar att leda till att flera olika dekrypteringskort och boxar ska behövas till varje tv-apparat för att man ska kunna ta del av dagens utbud av kanaler via det digitala marknätet. Det finns andra lösningar för att uppfylla EU:s krav. Så har man till exempel i Norge (som i detta fall genom EES-avtalet omfattas av samma regler) och Danmark endast ett operatörsföretag, men sättet att ta fram företaget har varit annorlunda, och då har EU inte haft något att invända. De erfarenheterna borde även Sverige kunna dra nytta av.

Användningen av sändningsutrymme för digital marksänd tv

Även här innehåller propositionen förslag som tar sikte på programföretagens behov snarare än tv-tittarnas. Regeringen vill med förslagen begränsa utbudet av fri-tv (dvs. kommersiell tv finansierad genom reklamintäkter) genom att låta företagen själva bestämma sin finansieringsform. Eftersom marknaden för annonsintäkter för radio och tv uppvisar tydliga mättnadstendenser finns det starka incitament för de företag som driver fri-tv att övergå till betal-tv eller en kombination av de båda. Att på detta sätt minska utbudet av kanaler för dem som av olika skäl inte kan nyttja betal-tv vänder vi socialdemokrater oss bestämt mot. Som flera remissinstanser påpekar kan systemet dessutom hota flera av de smalare nischkanalerna, vilket hotar mångfalden i utbudet. Det måste vara regeringens ansvar att se till att lagförslagen inte utformas så att de begränsar utbudet i det digitala marknätet för vanliga tittare och att de inte slår undan fötterna på nischkanalerna. Regeringen redovisar de ekonomiska konsekvenserna för staten och företagen men nämner inte de ekonomiska konsekvenser det kan medföra för konsumenterna.

Tillstånd till programföretag

Här föreslås bland annat en uppdelning av tillståndsgivningen mellan regeringen, som ska ansvara för tillståndsgivning till public service och Radio- och TV-verket som ska ansvara för tillstånd till övriga kanaler. Om en sådan uppdelning ska göras mellan tillståndsgivningen måste den åtföljas av en uppdelning av vilket frekvensutrymme varje tillståndsgivare förfogar över. Propositionen saknar helt förslag om detta. Det gör att förslaget om uppdelning känns ofärdigt. Regeringen måste återkomma med förslag i denna fråga som tillgodoser både framtidens behov av teknikutveckling för televisionen och behovet av ett brett utbud i det digitala marknätet, för att detta ska kunna fungera som en likvärdig konkurrent till satellit- och kabel-tv.

Tillståndsvillkor

I frågan om hur samverkan med andra tillståndshavare i tekniska frågor ska ske abdikerar regeringen i propositionen helt från sitt ansvar. Det är programföretagen själva som ska reda ut sina villkor för samverkan. Denna ordning kan säkert leda fram till bra tekniska och kommersiellt dugliga lösningar. Men vem tar konsumenternas perspektiv? Hur kan regeringen genom att ställa sig vid sidan om detta försäkra sig om att steg tas för att säkra möjligheter för den långsiktiga teknikutvecklingen, till exempel vad gäller hd-tv? Risken för att kortsiktiga ekonomiska intressen får styra är uppenbar när ingen modererande kraft med uppgift att tänka långsiktigt styr processen. Här bör även beaktas att det finns fler intressenter till det frekvensutrymme som frigörs i och med digitaliseringen av marksändningarna. Regeringen deklarerar i denna proposition ingen samlad syn på hur det ska användas, men har i budgetpropositionen (2007/08:1) givit tydliga öppningar för att även annan elektronisk trafik än radio- och tv-sändningar ska få utnyttja det. Denna fråga är av vital vikt för vilka möjligheter för teknikutveckling av digital marksänd tv som står till buds i framtiden. Regeringen bör därför inte genom olika delar i olika propositioner skapa en situation där handlingsutrymmet blivit så kraftigt beskuret att oönskade konsekvenser uppstår och som binder helheten. Istället bör regeringen i denna fråga återkomma med ett samlat förslag på hur frekvensutrymmet bäst kan utnyttjas. Regeringen bör också redovisa en helhet som verkligen blir tv-tillgänglig för alla.

Stockholm den 17 oktober 2007

Berit Andnor (s)

Yilmaz Kerimo (s)

Billy Gustafsson (s)

Sinikka Bohlin (s)

Helene Petersson i Stockaryd (s)

Phia Andersson (s)

Katja Larsson (s)